

Előfizetési árak:

Félsz évre . . . 6 frt — kr.
Élővére . . . 3 > — >
Negyedévre . . . 1 > 50 >
Egy óra . . . — > 50 >
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
(Nádasy-féle ház)
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó föl-
szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. zs

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

Kéziratok vissza nem adatna

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Ki szóljon hát a szinpad-kérdéshez?

Az emberek idegesek, szinte gorombák, mikor valahol, valamelyik társaságban előhozakodnak az új színház szinpadjának hírlapokban is szellőztetett kérdésével. Nem azok idegesek és gorombák, akik a szinpadot nem találják elégségesnek, hanem azok, akik — akár mérnöki ismeretekkel, akár azok nélkül — az ellenkezőjét állítják. Akik egymást tisztelték azelőtt, azok ma az állatvilágból keresnek epithetonokat a hajdan becsült egyén jellemzésére; a jóbarátok hidegen fordulnak el egymástól vagy méreggel válnak el, ha mégis beszédbe ereszkedtek. Ezt még csak el lehet nézni így a társas életben: az emberek egyszerűen idegesek, majd nyugodtabbak lesznek és megbékülnek. Hanem hogy a városnak különben leghiggadtabb embere, aki hivatalából kifolyólag is kell, hogy tapintatos legyen minden szavában és cselekedetében, epeömlésbe essék, mint esett a város polgármestere a múlt közgyűlésen: azzal már mi sem tudunk megbékülni.

Két lap — egyik a Pécsi Figyelő — foglalkozott az épülő szinpaddal s elmondta, hozzáértők véleménye alapján, annak hibáit. Vagy igazuk volt, vagy nem volt igazuk: csak erről szabad vitatkozni a két vélemény megítélésékor. De azt — egy újságcikknél — keresni, hogy a dologhoz értő ember írta-e, s egyáltalában ki írta a cikket, nem mutat nagy újságolvasó intelligenciára. Igaza volt-e vagy sem, ez a fő, és nem az, hogy ki az,

akinek igazat kell adni vagy azt tőle megtagadni.

Ama hírlapok szerkesztői tudják, mit cselekszenek, s elég lelkiismeretesek arra, hogy minden alap nélkül, meggyőződés, értelem nélkül ne vessenek oda valami állítást, Ebben nem kérnek, de nem is fogadnak el leczkét, mert az ő mesterségüket megint egyedül csak ők ismerik s nem a laikus közönség, melynek körébe beletartozik még egy polgármester is. Valakinek a szakértelmét becsülni, mielőtt tudná, hogy kiét bírálja, nem komoly emberekhez illő, ezt csak nagy foku idegesség diktálhatta a polgármesternek, aki a közgyűlésen arra fakadt ki, hogy „ha legalább olyan emberek szóltak volna hozzá, akik értenek is a dologhoz, de hát akik arról az épülő szinpadról irtak, dunszttal se bírnak (ipsissima verba) a szinpadról.”

Nos hát, hogy ezuttal tisztán a magam személyét illetőleg igazolhassam, vajjon érték-e a dologhoz, tehát szabad volt-e hozzá szólnom a szinpad-kérdéshez, itt közlöm Somogyi Károly szinigazgatónak, nyomban a Figyelőben megjelent cikk után hozzám intézett leveléből a bevezető sort, mely így szól:

„Kedves Lajos barátom! Örömmel olvastam valódi szakértelemmel irt vezércikkedet.”

Enni talán elég abból a levélből, melynek további sorait csak azért nem közlöm, mert lehet, hogy velük újabb háborúságot idéznek elő. Elég ennyi arra, hogy ezek után meg merjek kérdezni akárkit, elfogadja-e Somogyit, a harmincz év

óta színészt, 22 év óta elsőrangú rendezőt tekintélynek, aki megmondhatja, hogy valamely színházi kérdésben írott cikk szakértelemmel van-e megírva, vagy olyan ember írta, kinek „dunsztja sincs a szinpadról.”

Van még egy ilyenféle okom, amiért fölvessem azt a kérdést, vajjon hát ki szóljon a szinpad-kérdéshez?

Mert a Pécsi Napló — keddi számában — a fölmerült hírlapi és szóbeli polemikáról szólva arra a konkluzióra jut, hogy most már késő beszélni, akár kicsi, akár nagy az a színház. Ha kicsi lesz, hát ötven év múlva majd építünk másik színházat. S hozzáteszi: „Akkor is majd csak az beszéljen, aki adott is hozzá valamit.”

Nem tudom kiszaladt-e ez a megjegyzés a nevezett lap szerkesztőjének a tollán vagy talán — ha úgy küldték be a kis cikket — hát elszaladt-e fölötte a revizor-szerkesztő szeme, mert mindkét esetben más elbírálás alá esik az a megjegyzés. Első esetben maga az idézett lap követett el öngyilkosságot, amikor ilyen témát állít föl, melylyel — bugris módra gondolkodván — a hozzászólás ősi emberi jogát legelőször is önmagától vonja meg, s attól teszi függővé, ha letette-e a garast a szó-lásszabadság igénybevételére.

De ennyi műveletlenséget még se tételünk föl az idézett lapról s inkább a fölületes szerkesztésnek rójuk föl a minden művelt ember fület iszonyúan sértő bugris-megjegyzésnek a lapba csusszanását.

Ezt azonban — ha az utóbbi módon csúszott is a lapba — visszautasítani kö-

A „Pécsi Figyelő” tárczája.

A rossz asszony.

Szerelme való volt, szembe is tünt. Egy dugszagdag kertben nem zümmög annyi mézre éhes méh, mint mennyit Elemér pillangóskodott az aranyhaju szép asszony körül.

Szedték-e mézét: ki tudná? de hogy szedték: azt mindenki mondta. — Hogy honnan biszik; azt ismét nem tudta senki, de hogy hiszik: azt láttam mindenkinél.

Hogy támadhatott e szép hölgy veszett híre, mikor nem tudnak róla mást, mint az „ondit”-ot, melyet minden elbeszélő egy harmadik-negyedik személyre tolt rá? Ki a terjesztője a hírnek, vagy a mi fontosabb, mi az alapja?

Ez bántotta az én kíváncsiságomat és épen ezen töprengve megyek a sétányon, mikor a Jenő gyerek jön szembe velem. Ellenállhatatlan Breichfeld nyakkendői, utolsó szabásu ruhája, az erdő közepébe is elhozott orosz parfumeja is szörnyű szép legénynyé tették a Jenő gyereket, s ha igaz a hír: hódító is volt.

— Jön ebéd után biliárdra?

— Nem lehet barátom! Az arany-szöke asszonyhoz kell mennem.

— Ebéd után?

— Épen azért, mert olyankor senki sincs az utban, lehet hát turbékolnunk.

— Irigylem önt! adieu!

Alig öt percz múlva a fess hadnagy kiállt rám.

— Édes jó uram! én foglalkoztam magukkal tarokkra, de mentsen ki kérem, épen 4 óra felé nem mehetek egy mennyországért sem! —

— Hogy hogy?

— Mert tényleg mennyországba megyek. Az aranyhaju adott randevoust a sziklákhöz, tudja — a hol olyan közel vannak a parasztkunyhók! . . . Oh azok az édes kunyhók! . . . Oh az a szép szöke asszony! De édes tud az lenni!

— Tehát már — —

— Micsoda? Azt hiszi maga, hogy én hiában szoktam egy nő után futkosni? . . . Hm! jó is volna . . . Halálra szégyenleném magamat . . . Veni, vidi, vici!

Alig szabadulok a hadnagytól, belebotlom

a biczegő báróba. Nem fiatal legény, de bélelve van fiatalos kedvtelésekkel. Valóságos örökzöld.

— Tehát ma hatkor, báró ur kirándulunk!

— Igen-igen, azaz, hogy én nem a társasággal randulok ki, hanem csak édes kettesben.

— Micsoda? Tété a-tété?

— Hm! Hisz nem aludni jöttünk a fürdőre! . . . Aztán az asszony csak asszony! már tudjuk annak a módját!

— Gratulálok! De apropos! Ön a szép arany-szöke asszonymak udvarol nemde?

— Ki másnak?

— Tehát vele.

— Ki mással? Ő vele van találkám a fürdőn kívül. De ne adja tovább! . . .

Elváltunk, és én dühösen dobbantottam a lábammal, végig gondolva a hallottakat. Ebéd után a gigerli; délután a hadnagy, estefelé a báró.

Hisz ez a nő valóságos szörny!

Ebéd vége felé odahajol hozzám az arany-szöke szép hölgy:

— Szeretném, ha ön is írna a legyezőmre.

— Megtisztel vele!

— De jöjjön fel érte.

— Mikor engedi?

telességünk nemcsak a sajtó nevében, hanem az ember szabadszólásának védelmében is. Műveletlenségéből eredő ilyen képzetlenség hírlapban közzé téve nemcsak megbotránkozató, hanem véghetetlen kárára van ama társadalom hitelének, erkölcsi tekintélyének, amelynek körében ilyesmi is előfordulhat.

Haksch Lajos.

Baranya szőlő-kulturája érdekében.

— Megfölbbevezett megyeközgyűlési határozat. —

A múlt megyei közgyűlés, illetve annak „hivatalos” részérelvetette Sziebert bizottsági tag indítványát, mely a községeket amerikai telepek létesítésére kötelezni kívánta. E határozat ellen a nevezett bizottsági tag fölbbevezett a belügyminisztériumhoz.

A fölbbevezés szerint az az indítvány, hogy a községek arra szorítottassanak, hogy amerikai szőlőtelepet állítsanak, ugyan szép Magyarországon nem új dolog, mert ez indítványt megelőzőleg már néhány vármegye ily határozatot hozott; de Tolnavármegye is e hó 14-én tartott közgyűlésén egyhangú határozattal kimondotta a községi telepek föllállítását.

Baranyavármegye néhány községe tisztán szőlőművelésből élt, és oly községek vannak; melyeknek lakói földönfutók ott hagynak házat, volt szőlő területet és futnak, a merre tudnak. És mégsem kell községi szőlőtelep, melytől a község szegény lakói amerikai szőlő-vesszőt kaphatnának ingyen?

Érthetetlen e közöny, miért nem tesz épp e vármegye semmit, mikor a szájhagyomány szerint a nevé is e szóból „boranya” nyerte. Ma szép hegyei kopárak, azok is maradnak, ha segély nem érkezik. A községi szőlőtelepek nem csak azért kellene, hogy a szegény néposztály ingyen vesszőt nyerjen, de azért is kell hogy szőlőinkben a nemesítés által fönn lehessen tartani a baranyai szőlőfajt, s hogy ezt a nép lássa és tanuljon.

Az egyik fő ok azért az indítványt elvetették — mondja a fölbbevezés — ez volt: nem lehet a községekre reá parancsolni, ez autonóm jogukba ütközik. De hát ha tudnak kötelező határozattal a községekkel apaállatokat tartatni, ha tudnak velük faiskolát tartatni, (S ha tudnak alispáni körrendelettel alispáni szolgálatban álló lapokat ráerőszakolni a községekre. — A szerk.) úgy midőn megélhetésük és egy fölötté fontos nemzet-gazdasági kérdéstről a szőlők újraalkotásáról van szó, szintén reájuk lehet, de kell is parancsolni. A községek csak úgy tesznek valamit, ha arra kényszerítve lesznek. Egyrészt már megvannak szokva, hogy a jót

— Most kísérjen el.

Elkísértem és déltől jó estélig ott ültem mellette, a kertbe hajló verendán. Elbeszélgetett nyugodtan, kellemesen: elmutogatta büszkén férje és gyermekei arcképét, elmesélte, hogy nem szívesen jár ki, — mert unja az ismerőseinek üres bókjait, a mitől az se rettentí el őket, hogy nap-nap után kidob az ajtaján vagy egy bokréta-t vagy egy fogadtatást kérő kártyát, hordárt.

Kellemes csevegésben eltöltött délutánom végeztével a vacsora újra összehozott a gigerlivel, a hadnagygyal, a báróval. Én elhalgattam: hol voltam, egész délután, ők azonban egyenkint, lopva, de sietve, discrétóra ugyan, de annál mohóbban megsugták, hogy a rendezvous ma délután a szép aranyszökéivel a mondott időben és helyeken szerencsésen végbement. . . . S még esettentettek is hozzá nyelvükkel, a szemtelenek!

— — — Bizony, bizony, mondom nektek: az asszonyok nem olyan rosszak, mint a hírük mondja hanem a t. cz. nagy világ léha egy kicsit, hogy kritika nélkül lenyeli a nagy Galeottónak és a kis jellemű hercegnőnek meséit!

Kópé.

reájuk kell parancsolni; de másrészt oly csekély a közjó iránti érzék, az egoizmus ellenben oly nagyban van kifejlődve, hogy egyesek ugyan tesznek saját jó voltukért, de a közérdekért semmit. Van akárhány községben egyén, a kinek magának van amerikai szőlő iskolája, de a községről hallani sem akar, mert elég ha neki van.

A második fő argumentum, mit az indítvány ellen fölhoztak illetve előkerestek, hogy azt megbuktassák, a következő: „Nem minden község foglalkozott szőlőtermeléssel, tehát nem is lehet általánosan kötelező határozatot hozni.” Hát ki lehetett volna a hozandó határozatban mondani, hogy csak is a szőlőtermeléssel foglalkozó községek kötelezettek telepet állítani. De mikor erőnek erejével megakarnak buktatni egy életre való indítványt akkor az okokat a pokolból is elő kell keresni. Ilyen formán azt is föl lehetett volna hozni, hogy azért nem állíthatók föl a telepek, mert a jég elveri, s akkor a községek fáradsága és költsége, kárba vész.

A leges legfőbb okot azonban — a fölbbevezés szerint — nem mondották ki, de azt azért tudja mindenki, kinek helyes esze járása van. Nem fogadták el — mondja a fölbbevező bizottsági tag — azért, mert ő tette az indítványt. Meg akarják a vezér férfiak mutatni, hogy egy indítványa sem fog keresztül menni. Miért? azt is tudja mindenki, aki tudja, hogy Baranyamegyében is választanak országgyűlési képviselőket.

„Sajnos, hogy ily közügyben személyes indokok döntenek, — mondja Sziebert végső szavában, — de ha nem tetszik az indítványom a vezér férfiaknak, ám tegyenek jobbat vagy valamit, de tegyünk valamit a szőlők helyreállítása végett. Hisz a köznép kezéből a koldus-vándorbotot ki kell venni. Ne kergessük jó magyar népünket Slavoniába vagy Amerikába. Tartsuk meg itthon szükség van itt is munkás kézre.”

Hirek.

— (A 44. gy. ezred megérkezése.)

A kedden megérkezett két zászlóalj kivül tulajdonképen a csütörtökön délután megérkezett zászlóaljjal vonult be városunkba hivatalosan az ideiglenesen idehelyezett 44. gy. ezred, mely Albrecht főherceg nevé viseli és Somogy megyéből sorozza katonáit. Ezzel a zászlóaljjal érkezett meg a törzs is a zászlóval, az ezredirodával és a zenekarral. Ehhez képest a közönség is nagyobb számmal vonult le fogadására a pályaházhoz, mint kedden, a két másik zászlóalj jövetelekor, s a hatóság képviselőiben ekkor ment le Aidinger polgármester is fogadni az ezred törzskarát. Délután fél négy órakor a pályaudvaron az itt levő összes tisztek várták a külön katonai vonatot, mely egész csendben, fél négy után néhány percczel, be is jött a pályaudvarba. A már készen álló legénység nyomban kiszállt és rendekbe sorakozott; míg a tisztikart az itt levő ezredparancsnokok s törzstisztek üdvözölték. Aidinger polgármester pár barátságos szóval üdvözölte Ivinger ezredest, kihez — még a régi időkből — szíves viszony köti. A vezénylő alezredes jelentést tett Ivinger ezredesnek s aztán a zászlóalj megindult a katonabanda zenéje után a városba, követve ezernyi néptömeg által, s az emberek sorfala között vonulva föl a Széchenyi-térre. Itt a századok a templom előtt állottak föl s az alezredes imához vezényelte a zászlóaljat, miközben a zenekar Haydn megható imáját játszta. Aztán a Szent-Háromság szobra előtt állást foglaló Ivinger ezredes és a szolgálaton kívül álló tisztikar előtt eldefilírozott a zászlóalj s a krajczár-kaszárnyába vonult.

— (Mi lesz a villamosvilágítás-sal?) A belügyminiszter a város és a Ganz-társulat között kötött szerződést és ennek a „Magyar villamosági részvénytársulat”-ra leendő átruházását jóváhagyta. Most azonban még egy nagy bökkenő van: a telep számára kijelölt hely engedélyezése. Ez pedig ott hever valahol a minisztériumnál azzal a fölbbevezéssel együtt,

melyet néhány bizottsági tag adott be ama közgyűlési határozat ellen, mely szerint a telep számára a város a gázgyár mellett adjon helyet. A fölbbevezők azért ellenzik a villamos telepnek a kijelölt helyre való építését, mert a budai külváros épp azon helyre második vasúti pályaudvart óhajt, amire annak a külvárosnak csakugyan szüksége is volna, ha mindjárt nem is éppen azon a helyen, ahova a város a villamos telepet nagyon helyesen tervezi. Ezzel a fölbbevezéssel tehát csak a telep föllállítását késleltetik, ami a közönségnek nagy kárára van.

— (A pécsváradi kolera) szünőféiben van, amennyiben szerda óta nem fordult elő újabb megbetegedés. Kedden meghalt 1, szerdán ismét 1 kolerabeteg. Eddig összesen 24 betegedés és 9 haláleset fordult elő. M e n d i megyei főorvos és Téri miniszteri kiküldött naponta künn járnak Pécsváradon, s az előirt rendszabályok megtartása felől személyesen győződnek meg. A megye alispánja terjedelmes hirdetést tett közzé, melyben a kolera-ra vonatkozó orvosi utasításokat teszi közzé, szigoruan meghagyva, hogy a lakosság meggyeszte azokhoz tartsa magát. A Pécsvárad felől jövöket a pécsi rendőrség a határon szigoruan ellenőrzi. A kiküldött rendőrbiztosnak és a melléje adott tűzoltónak, ki az esetleges dezinficiálást végzi, Lauber Rezső téglagyáros készséggel ajánlotta föl a pécsváradi országúton levő téglagyárának egyik helyiségét, mely a legalkalmasabb ponton mintegy őrtornya annak a vidéknek, honnét a rendőri kiküldöttek a hideg ellen is védve kényelmesen ellenőrizhetik a jövö-menöket. — Duna-Szekcsőről is jelentettek egy gyanús halottat a megye főorvosának, de még nem tudható, hogy csakugyan kolera-ban halt-e el az illető.

— (Az újraépítendő Ferencz József-gőzfürdő.) A hetek óta szomorú pusztaságban égnek meredező, füstös falak, melyek a szép Ferencz József fürdő helyét jelezték, nem sokára ismét tető alá kerülnek. Az ácsok gyorsan dolgoznak a szarufák föllállításán s a jövö héten a fürdőt már száraz tető védi meg a beállható esőzés ellen. A belső berendezés helyreállítása azonban még jó időt vesz igénybe; de egy hó alatt az is teljesen rendben lesz. A „Generali” biztosító társaság 6500 frtot fizetett kártérítés fejében.

— (A pécs-baranyai tejszarnok új formában.) A pécs-baranyai tejszarnok a legutóbb tartott részvénytársasági gyűlésen föloszlott s vagyont és tartozásait az eddig tejet szállító gazdák vették át, szövetkezetté alakulván „Gazdák tejszövetkezete” czég alatt. A szövetkezet elnöke Biedermann Ottó, fölügyelő s ellenőrző alelnök Scholz Antal. Kivanatos volna, hogy a városi közönség háztartásában oly fontos szerepet játszó tejszarnok helyes és tapintatos vezetés mellett az eddiginél virágzóbb állapotba jusson.

— (Brazíliai csábító.) Ő maga nem Braziliából való, csak Novári Lajosnak hívják; ügynök, aki „abban utazik”, hogy a pécsi bányatelep munkásait Braziliába vándorlásra csábítja. Igér nekik eget-földet, tudni illik egy darab szántani való földet és hozzá megfelelő darabot az égboltozatból. Ez utóbbit minden viszontszolgálat nélkül. A rendőrség elcsipett néhány körlevelet, melyek e csábító ajánlatokat tartalmazák s erősen keresi azok terjesztőjét.

— (A Szepes-szobor leleplezéséről.) A szoborbizottság már kiküldötte meghívóit a különféle testületekhez, hivatalokhoz, egyesületekhez, s fali hirdetésekben a nagy közönséghez is, a november ötödikén tartandó leleplezési ünnepélyre. A meghívó lelkesen emlékezik meg a nagy nevű püspök jótéteményeiről, melyekkel különösen e várost halmozta el. „Négyesi Szepes Ignác báró, volt megyéspüspökünk, nemes de fájdalom! rövid életén át, a fejlődés éltető napját derítette városunkra azáltal, hogy fejedelmi bőkezűségével megalapította a joglyceumot és ezzel kapcsolatban a lyceumi nyomdát, úgy a sétateret, — régi fényébe helyezte és gyarapította Klimó püspök által létesített könyvtárt, és diszes palotába helyezven a művelődés terjesztésére nyívanossá tette, — a városi tanácsház fölépítését áldozatkészéggel

lehetővé tette, kedvelt főiskoláját s ezzel kapcsolatos nyomdát bőkezűen felszerelte, az alpapság és a néptanítók anyagi helyzetén javított, szóval nemes szíve minden dobbanását püspöki megyének, városunknak és a hazának, nemzetünknek szentelte. A jótékony, a teremtő lángész és hazafiasság valóban nagy férfianak megszen telt egyszerű sirhalmát már 55 éve veszi körül a polgári szív igaz kegyelele és a jószágtól sugárzó arcképét a városi tanácsház szentélyében őrzi, mintegy jelezni kívánván ezáltal, hogy a hála érzete iránta mulékony itt nem lehet, mert szent örök gyanánt száll a késő utódokra át. É, hogy az utódok méltók az elődökre, élénken tanusítja boldogemlékeztű Gründler Endrének és nejének jótékony végrendeletéből is főcsilámló régi vágy és e szép kezdeményezés nyomán a törvényhatósági közgyűlés által megindított közadakozásból most már lérejött ércszobor, mely a dicső püspök székházának közelében, az általa díszessé tett köztér legszebb helyén, nemeslelkű és buzgó utódjai által emelt nőzárda s ezzel kapcsolatos kath. elemi és polgári leányiskola, valamint az újjáépített remek székesegyház méltó környezetében hirdeti az emberi szív nemességét s ez által fényt derít városunkra. Az ünnepély sorrendjét már közöltük, s ezuttal még azt emlitjük itt föl, hogy a sétaterre — a tolongás elkerülése miatt — csakis belépő jeggyel lehet bemenni. A jegyeket Vaszari rendőrfőkapitány osztja ki november 2-odikán és 3-odikán a hivatalos órák alatt. A szobor körül a következő küldöttségek kapnak föntartott helyeket: a szoborral szemközt a város képviselőtestülete, a szobor baloldalán a megye, a királyi tábla és a bíróságok, jobb oldalon a papság és a katonaság. A különféle egyesületek helyét ott a helyszínén, a fölvonuláskor tűzi ki a rendezőbizottság. A tanuló ifjuság a sétaternek a székesegyház felől levő rácszatánál fog fölállani. A közönség számára három ezer jegyet osztanak ki.

— (Koleragyanus eset Pécsen)

A rendőrség tegnap délután egy munkás embert szállított a kórházba, akiről azt jelentették, hogy nagyon gyanus körülmények között betegedett meg. Pfeifer Józsefnek hívják az embert s a Scholz Antal most épült sörgyáránál dolgozott. Tegnap hirtelen rosszul lett s minden jel arra mutatott, hogy Pfeifer kolerába esett. Megerősítette a gyanút a többi munkások azon állítása, hogy Pfeifer hétfőn este titokban Pécsváradra gyalogolt, honnan kedden jött vissza. Ezt a beteg ugyan tagadja, de munkástársai határozottan állítják; s így valószínű, hogy Pfeifer ügyesen átsempészte magát a pécsváradai csendőr kordonon, mely pedig a községből senkit se bocsát ki, ha csak orvosi bizonyítványt nem tud fölmutatni arról, hogy ő egészséges. Pécsre, illetőleg a városon kívül levő sörházhoz, természetesen a rendes út elkerülésével, valahol a dülő utakon lopózott be; a városba azonban már nem jöhetett volna be, mert a rendőrség minden utat őriztet. A rendőr-főkapitány Pfeifert azonnal kórházba szállította, a beteg ruháit és értéktelen lim-lomját elégette, minden más jószágát pedig kellően dezinficiáltatta, aztán a városi főorvost a kerületi orvosokat, Téry Ödön dr. miniszteri kiküldött elnök jelenléte mellett értekezletre hívta össze. Az esetről jegyzőkönyvet vettek föl, s kimondották, hogy a közönséget s a hírlapokat a való tényekről — minden titkolózás mellőzésével — rendszeren ertesítik. A beteg állapota nem a legsúlyosabb, s az a körülmény, hogy a rendőrség s az orvosok a betegnek úgyszólván minden lépését tudják, azt a reményt nyújtja, hogy az esetleges veszedelmet még csirájában elfojthatják. A rendőrfőkapitány táviratozott Pécsváradra, vajjon Pfeiffer csakugyan ott tartózkodott-e hétfőn és kedden?

— (A katonai lövőtér sorsa.) Az eddigi lövőtér, mely a szigeti külvárosi temető

aljában van, a katonaság elhagyni szándékozik. Ezt az alkalmat a pécsi polgári ezéllövők egyesülete fölhasználja, kérvényt intézván a város tanácsához, hogy a ezéllövő helyet a város adja oda az egyesületnek. E tárgyban az egyesület elnöksége november 11-edikén rendkívüli közgyűlést hív össze, melyet a polgári kaszinó helyiségében tartanak meg.

— (Elmaradnak az utóellenőrzési szemlék.) A honvédelmi miniszter távirati uton rendelte el, hogy a pécsvárad kolerára való tekintettel az utóellenőrzési szemléket a megye területén ne tartásák meg.

— (Kereskedő ifjak kaszinója.) A két részre oszlott „Kereskedelmi betegsegélyező-és önképző egyesület“ önképző osztálya kaszinóvá alakult át, s alapszabályait a belügyminiszter, „Pécsi kereskedelmi ifjusági kaszinó“ czímmel, jóváhagyta.

— (Sajtópör.) K a r a y Károly miszlai (Tolna m.) lakos G r u b e r Ferencz fölső ireghi (Tolna m.) lakos ellen sajtó utján elkövetett becsületsértés és rágalmazás miatt pört indított, melynek az esküdtszék előtt való tárgyalása november 16-odikán lesz a pécsi kir. törvényszék büntetőügyi tanács-terében.

— (Hogyan lesz újra szőlőnk.) A szőlősgazda nép, mely hozzászólt ahhoz a kényelmes élethez, hogy az évente néhányszor játszva megkapált, megnyesett szőlőtöke meghozta a dús fürtöket, melyekből egész évre való élélmén kívüli takarított tökepenzt is tehetett félre, — most a kipusztult szőlő újrannevelését vajmi lanyhán végzi. Azzal a csökönnyösséggel, melylyel ma találkozunk a szőlők rekonstrukciójá, soha se lesz újra szőlőnk. Példaadásképpen írjuk ide egy somogyi szegény szőlősgazdának a buzgalmát, melyet ha népünk követne, úgy pár év alatt vissza lenne állítva a szőlőskertek zöldje, újra vig lenne ebben az időtájban a hegyvidék, pattogna a rakéta, durrogna a puska, szólna a nóta hegyen völgyön. Az a somogyi ember, akinek Alsó Órsön van a szőleje, csodás szorgalom erényét tanusította. Miskey Gábor — a „Somogy“ szerint — szegény gazda volt mindig s mikor a filloxera elpusztította a szőlőket, még szegényebb lett. Beállt munkásnak azokba a szőlőkbe, a hol már amerikai vesszőkkel ültették újra a telkeket. Ez 4 évvel ezelőtt volt. Akkor az egyik gazda 7 (hét) szál amerikai vesszőt ajánlékozott Miskeynek. Ez elültette a vesszőket s évről-évre szaporította a termelt vesszőket. Ezidén a 7 szál vesszőből már egy egész holdat tudott beültetni; közben ojtványai is kitünően megeredtek, úgy, hogy a múlt héten már 1/4 holdon szüretelt s nemcsak pompás, de aránylag igen gazdag termése is volt. Most persze az egész vidék föl buzduzt Miskey példáján s a tavasszal Alsó Órs minden szőlejét beültetik amerikai vesszőkkel. Isten áldása legyen a kitarító tisztas szorgalom munkáján!

— (Hangverseny.) A pécsi tanítóképzőintézet szegénysorsu tanulóit segítő alap javára nov. 4-én a „Hattyu“-teremben tartandó jótékonycélu hangversenynek valóban gazdag műsora a következő: 1. „Dalünnepen“ Thern K. Éneklí — Eckhardt Antal tképezdei zenetanár vezetése alatt — az intézet dalosköre. 2. Duett. Götze K. Éneklí Zichy Lujza grófnő és Pallavicini Majláth Etelka őgrófnő. 3. a) Reverie Schütt E. b) Valse chromatique Leschetitzky. c) „Sombres foréts“ Romance „Tell Vilmos“ operából, átírta Gorid. Zongorán előadja Zichy Gabriella grófnő. 4. a) Das Veilchen Hervey. b) Die Thräne Rubinstein. c) Quel ruscelletto D. Paradies. d) Berceuse de Jocelyn B. Godard. Éneklí Zichy Lujza grófnő. 5. Notturmo Matys K. Trio harmonium, hegedű és zongorára. Előadják Opriss Péterné úrhölgy (harmonium); Opriss Angela k. a. (zongora); Opriss Valeria k. a. (hegedű). 6. a) Die Prinzessin Grieg. b) Bois épais (1684.) Lully. c) Lemondás Zichy Géza gr. d) Sehn sucht Rubinstein. Éneklí Pallavicini Majláth Etelka őgrófnő. 7. Serenade Fuchs K. Bors Emil dr. karnagy vezetése alatt előadják pécsi zenekedvelők. Az énekszámokat Preuss Adolf kíséri zongorán. Jegyek válthatók Valentin Károly fia zeneműkereskedésében és a hangverseny napján este 7 órától a pénztárnál. Helyárak: I. sor 5 frt, II. sor 4 frt, III. IV. sor 3 frt, V—IX. sor 2 frt, X—XV. sor 1 frt 50 kr., állóhely 1 frt. A hangverseny esti 8 órakor kezdődik. Ilyen szép és változatos program mellett bizonyosra vehető, hogy a jótékony cél,

melynek érdekében a nemeslelkű grófnők és városunk művészi körei oly kiváló buzgalmat fejtenek ki, a közönség osztatlan pártolásában fog részesülni.

— (A baja-báttaszéki vasút) ügye iránt minden körben általános az érdeklődés. A nevezett vasút sürgős kiépítését és a Dunának Báttaszék-Baja közt leendő áthidalásának szükségét maga Lukács Béla keresk. miniszter is elismerte, a mennyiben ezt a képviselőház pénzügyi bizottságának ülésén félremagyarázhatatlanul kijelentette. Tehát a tonamegyeieket lelkesitheti a miniszter kijelentése alapján a biztos remény, hogy a megindult mozgalom, melyet Bácskán kívül igen helyesen Baranyára, sőt Somogyra is kiterjesztettek, nem lesz sikertelen. Báttaszéken ugyanis ez ügyben a hó elején nagy értekezletet tartottak, melyen országos mozgalom megindítását határozták el. S mivel ez ügyben Baranya és Somogy éppúgy érdekelve van, mint maga Tolna és Bácska, belevonták e két megyét is a mozgalomba azzal, hogy a nagy végrehajtóbizottságba beválasztották Kardos Kálmán főispánt, Szily László alispánt, Erreth János, Stajevits János, Szily Pongrácz, Perczel Béni országgyűlési képviselőket, Littke József pécsi keresk. és iparkamarai elnököt, Aidinger János kir. tanácsos polgármestert, Feiler Mihály, Haksch Lajos, Lenkei Lajos és Várady Ferencz lapszerkesztőket.

— (Rejtélyes halál.) Andics József jómódu jénő gazdát e hó 25-én reggel istállójában halva találták. A helyszínére kiszállt Rapun szolgabíró és Stein Ferencz dr. járásorvos konstatálták azt, hogy Andics valószínűleg gyilkosságnak lett áldozata, mert fején 9 sebből vérzett s balkezének gyűrűs ujja ki van törve. A kihallgatott családtagok meglehetősen cinikus modorban vallottak annyit, hogy Andics bizonyára részeg volt s a lovak rugták agyon. A sádsi bíróság megindította a vizsgálatot.

— (A „Pécsi Polgári Daloskör“) november 12-én a Scholz-féle sörcsarnokban saját alapja javára táncszal egybekötött dalestélyt rendez. Az előadandó dalok műsora a következő: 1. Csata dal, férfikar Huber K.-tól. 2. Dalünnepen, férfikar Thern K.-tól. 3. Kossuth-induló, férfikar Szentirmay E. től. 4. Balaton taván, keringő férfikarra, (zenekísérettel) Fährbach-tól. A tiszta jövedelmet az egylet a fiúmei dalversenyre való utazás költségeire fordítja miért is fölülfizetéseket köszönettel fogad. Jegyek előre válthatók: a „Magyar Király“ ban Zsilinszky vendéglősnél, a „Hétféjedlem“-ben Dollinger vendéglősnél és a Scholz féle sörcsarnokban. Kezdeté esti 8 órakor.

— (A csebényi bucsu.) Vasárnap volt Csebényi falu egyházi bucsuja, melyet úgy a templom pátronusa, Jeszenszky Lehel földbirtokos, mint a köznép, a régi jó szokás szerint ünnepelt meg. Az egyházi szertartást kilencz órakor Hangai József ibafai plébános végezte, mely után a környékből összegyűlt intelligencia Jeszenszky Lehel magyar vendégszeretettől híres házában jött össze, hoi d. u. 3 órakor 40 teritékü ebéd volt. Ekkor kezdődött meg a bucsunak a jobbik oldala, mely a szigetvári banda talp alá valója mellett táncszal kezdődött, szakadatlanul folytatódott hétfő reggelig, a mi megérhető, mert hat jókedvű pécsi jogász is a vendégek közt volt. Hétfőn reggel a társaság a falu csárdájába ment, hol a jámbor német atyafiak mulatságát nézte meg, melynek főmomentuma az volt, hogy egy birkát sorsoltak ki. A legjobb hangulatban csak hétfőn délután oszlott szét a társaság.

— (Új ügyvéd.) N a r a n c s i k Károly dr. a napokban tette le az ügyvédi vizsgálatot.

— (Dráma a Czindery-utcában.) Szerdán délután Illés Mihály nevű ember ittas állapotban tért haza, s a zsebéből elővett revolverrel rálőtt a vele vadházasságban élő Polgár Erzsébetre, aztán önmagára sötötte a forgópisztolyt, aminek a lövésétől meg is halt. A súlyosan megsebesített asszonyt az előhívott redőrbiztos a kórházba szállította. Illés, aki nejtől elváltan élt és valamikor csizmadia mesterséget folytatott, már egy izben ugyancsak élete ellen tört a vele élő Polgár Erzsébetnek, de akkor csak a súlyos testi sértésig tudta vinni, amiért a törvényszék őt kilencz hónapi börtönnel büntette. Úgy látszik azonban, hogy Polgár Erzsébet, aki akkor a vádlottak padjára ültette a szeretőjét, ezt, a kilencz hónapi börtön után is elég szeretreméltónak találta s újból hozzásze-

gödött. Illés valószínűleg mást gondolt, mikor a régi szeretőt elfogadta, s meglehet, hogy a boszszu adta kezébe a forgópisztolyt.

— **(Veteránok érme.)** „Érdempénz melleden a nap“ . . . így eresztik el a vén katonát: „a hosszú szolgálat jutalma egy érdempénz.“ Így jajdul föl Petőfi örültje és sok igazságot mond ez a zagyva beszédű, de a nagyképi félisteneknél alighanem józanabb beszédű ficzkó. De hát mit szóljon az a vén katona, akinek még érdempénzzel se díszítették föl a mellét, mikor elbocsátották? Hogy ezt az igazságtalanságot tovább ne kelljen tűrnie az önérzetes katonának, régebben a baranyamegyei hadastyán egyesület csináltatott érdempénzt a megye ezimerevel, most meg a pécsi veterán-betegsegélyző egyesület határozta el, hogy ilyen érmeket veret, s megkérte a várost, hogy engedje meg az érmeiken a város ezimereit alkalmazni.

(A gyalog század-parancsnokok lovasítása a honvédségnél.) A honvédelmi miniszter elodázhatalannak tartja, hogy a honvédségi gyalogszázad-parancsnokok lovasításának már évek óta fennálló szüksége mielőbb tényre váljék. Felette kívánatosá teszi ezt már ama körülmény is, hogy a harcztéri gyakorlatok és az alosztályok fokozott kiképzésének érdeke a századparancsnokok fizikai erejének oly nagymérvű megerősítését követelik, hogy annak hosszabb időn át alig képesek megfelelni a parancsnokok. Elannyira, hogy újabb időben mind gyakoriabbak annak esetei, hogy aránylag fiatal, negyven-nyolcvan éves századosok teljes szellemi épség mellett, csakis nehéz szolgálat következtében beállott fizikai rokkantság miatt nyugdíjaztatásukat kénytelenek magának az intézménynek nagy kárára kérelmezni. Egyébiránt zászlóaljanként egy-egy százados már is lovasítva van, a miniszter általa célba vett rendszabály tehát csak már korábban szükségességesnek elismert intézkedés további kiépítésének tekinthető.

— **(Népfölkelők terhe.)** A honvédelmi miniszter, mint értesülünk, legközelebb törvényjavaslatot fog a képviselőház elé terjeszteni a népfölkelési szolgálatra kötelezettekkel tartandó ellenőrzési szemlék tárgyában. E szemléknek már a jövő évi állami budgetbe fölvevett költségeit a képviselőház pénzügyi bizottsága föltételesan, t. i. a miniszter által benyújtandó törvényjavaslat elfogadásának föltétele alatt, szavazta meg. Nem elég hát, hogy a hadkötelezettség idejét a népfölkelés intézményével meghosszabbították, hanem azzal is üldözik a polgárságot, hogy évről évre ellenőrzési szemlére járjanak.

— **(Az új váltópénz.)** Az állami számvéveszték az 1893. év III-ik negyede végeig vert, forgalomba bocsátott és készletben maradt ezüst egykoronások, valamint a koronaérekű nikkellés bronz-váltópénzek állandékáról kimutatást tesz közzé a hivatalos lap mai számában. E szerint kiveretett: 17.742,207 ezüstkorona, 18.204,975 husz- és 9.644,416 tizfilléres nikkelpénz 4.605,436 korona 60 fillér értékben, 10.741,296 két és 4.264,164 egyfilléres bronzpénz 257,467 korona 56 fillér értékben. Fogalomba bocsátott: 14.962,679 ezüstkorona, 12.615 975 husz és 5.644,760 tizfilléres nikkelpénz 3.147,671 korona értékben, 8.839,163 két- és 1.953,736 egyfilléres bronzpénz 196,320 korona 62 fillér értékben. Készletben maradt: 2.779,528 ezüstkorona, 5.289,000 husz- és 3.999,656 tizfilléres nikkelpénz 1.457,765 kor. 60 fill. értékben, 1.902,133 két- és 2.310,428 egyfilléres bronzpénz 61,146 korona 94 fillér értékben. Föltűnő e kimutatásban az egyfilléres kiveretése és forgalombahozatala közötti aránytalanság. Mert míg a kiverett egyfilléres mennyisége 4 millióal többre rug, addig abból alig 2 millió van forgalomban. Ez oly hátrány, mely a pénzláb új szabályozásától egyedül várt jó eredmény közgazdasági hatását veszélyezteti. Mert mi épen abból, hogy a pénz számításának alapértéke egy forintból 50 krajczár értéknek megfelelő egy koronára szállítottak le, vártuk és várjuk az áraknak a közönségre előnyös módosulást. Ha azonban egyfilléres kevés van, ez az árakra várt jótékony befolyását nem fejtheti ki.

— **(Hymen.)** Fekete József e hó 22-edikén tartotta esküvőjét Schwartz Hermannel a pécsi izraelita templomban. — Kasz a József dr. pécsi jogakadémiai tanár helyettes csütörtökön reggel vezette oltárhoz a belvárosi plébánia templomban Wurster Irmát.

— **(A difteritisz gyógyítása.)** Klebs Edvin dr. karlsruhei tanár preparátumot készített, a mely állítólag a difteritist belsőleg gyógyítja. A preparátumot „Antidifterinnek“ nevezte el. Tekintélyes orvosok kijelentették, hogy a szer még minden esetben hatásosnak bizonyult; a lázat 24, vagy legföllebb 48 óra alatt lenyomta és ezalatt a torokban képződött membránok is lehullottak, vagy szétmorzsolódtak. Orvosi körökben mindamellett skeptikusan fogadják ezt a hirt, mert amióta Koch dr. a tuberkulinnal fölsült, nem igen hisznek az ily fölfedezésekben.

Művészet, irodalom.

* **Önügyvéd.** Ifju Nagel Ottó könyvkereskedésében Budapest, Muzeum-körut, a Nemzeti-színház bérházában megjelent Knorr Alajos Önügyvédje 5-ik kiadásának 7-ik füzeté. E füzetben szól a szerző a házassági szerződésről; ismerteti az eljegyzést és magát a házasságot mint a családi viszonyok és az ebből származó jogoknak kútfejét, az azokra vonatkozó szabályokat, mégpedig a felek hitvallása szerint legelőbb a római katolikusok házasságára vonatkozó szabályokat, azután a protestánsoknál a házasságérvényen II. József császárnak 1786. év márczius hó 6-án kibocsátott és utóbb kötelező erejűnek elfogadott rendeletét; továbbá a vegyes házasságokra vonatkozó, végre a görög hitnek valamint az izraeliták házasságára fennálló szabályokat, szól a házassági kötés hatályairól, nevezetesen a férjnek és a nőnek egymás iránt fennálló kötelezeteiről és a házasság jogi következményeiről, különösen a hitberről, hozományról, jegyajándékról, a közszerzeményről; az özvegyi jogról és házassági szerződésekről. Ezután áttér a szerencse szerződésekre ez követve az egyességekre, az újítási szerződésekre; ismerteti a jogellenes cselekményekből származó követeléseket; nevezetesen a gyilkosság, emberölés, testisértés; a csalás, lopás, jogtalan elsajátítás által okozott károsításokat; a marhák által okozott károkat; a mezei rendőri kihágásokat, az erdei károsításokat, a vaspályák által okozott kártételeket; ezután áttér a váltószerevényekre; ismerteti a váltókat és a váltón előforduló személyeket, a váltóképességet, az idegen váltók kellekeit a forgalmányt; az elfogadás végetti bemutatást, magát az elfogadásnak szabályait, a fizetést, a váltóból eredő kereseteket, nevezetesen a váltó keresetét, viskereseteket és pedig a tudósítási viskereseteket. Az Önügyvéd megjelenik füzetekben egy-egy füzet ára — 30 kr. Az első kötet már megjelent ára 3 frt.

* **Tanítók figyelmébe.** A szülőföld vagyis a földisme óránkinti tárgyalása a népiskola III. osztályában írta Lewandovsky István. Ez az ung-beregmegeyi róm. kath. néptanító-egyesület által jutalmazott pályamű most jelent meg Lévai Mór könyvkiadónál Ungvárt; egy 80 lapra terjedő vezérfontal, melyet egyetlen tanító sem nélkülözhetsen, a ki iskolájában sikeresen akarja a földrajzot tanítani. Az egész tananyag 32 órára van fölosztva. Ez az egyetlen vezérkönyv, mely szerint a növendékeket a térkép ismeretére képes a tanító megtanítani. Vagyis nem a földrajzi tankönyvek anyagának bemagoltatását, hanem a térkép szerinti tökéletes eligazodást célozza és eredményezi. A ki könnyen és lelkiismeretesen akar tanítani, bizonyára ezt a módszert fogja használni. Ára 50 krajczár. Az összeg előzetes beküldése mellett bérmentve küldi meg a kiadó.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.†)

Inas iskolai mizériák.

Az építőiparos inasok téli tanfolyamát, mely eddig a belvárosi fiúiskolában kapott helyet, azzal a megokolással, hogy itt nincs számára hely, kiteszik a szigeti külvárosi iskolába.

Már most tessék elképzelni azt a helyes beosztást, hogy a budai külvárosban lakó inasok, pedig az építőiparhoz tartozó inas legtöbbször itt lakik, ennek is a legszélén, pl. a Zsolnay-utcá-

†) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

ból vagy a Barátúr-környékből a Makár-utca közepéig legyenek kénytelenek kibaktatni.

Pedig tudtommal a belvárosi fiú-iskolában igenis van két helyiség is, melyeket csak föl kellene szerelni padokkal.

Ajánlom e körülményt az iparos-iskolára fölügyelő bizottság figyelmébe.

Egy építőiparos.

VEGYESEK.

Brillians és gyémánt ékszerek, úri és női aranylánczok, legszebb és legfinomabb arany és ezüst órák, ezüst evőkészletek és dísztárgyak. Arany karlánczok és jegygyűrűk, úri és női gyűrűk, brillians opal, corall és granat nyakfűzék, francia salon iroda és ébresztő órák gyári áron kaphatók **Schönwald Imre** ékszerésznél Király-utca Hattyu épület.

„Veréb Jankó“

Izidor Tulpenthal

tanügyi-odomái a kávéházban,

O kiróle tanfelügyelő Vargyas nocságe küzelebb todemángyos razziat tartotta o veszpremi Handléokodemieben.

Todós profeszor érthekezlete épen o természetes rajzból. („Thessen mogát kiróle ü nocságe komóttá thenni. Tóstént meglát o növendék izrojlit-generáció üvé szüperfein Talentot!“) Behozza o konyhából o mocskát s tarkájánál fülemeli:

— Nü jermekek! Itt von a khezembem ed mocskát. Micsede állat oz, mandjad Spitzkopf!

— O mocskát van ed házi állat!

— Getrefft. És ozon oz álloton vannak több likacsok. Micsede hosznára, mandjad Gorckensaft!

— O likocsokkal szaglászszsa, föleli, nézi és eszi.

— És mit tudsz még e házi állatról, Kekele Schwach?

— Még edj másik likocsot, o mellik . . .

— Nadjon jul van, ozonban o természet-todemángy tübbi likocsoit nem muszájn tanoni. Ozokot sopán tapasztaljuk.

*

— Vedjünk elü o kereskedelmi irántant. O telegrát-stilosnak millennek küll lenni, mondjad Kont fún Föderwaare?

— Rüvidnek és velüsnek.

— Millen szempontból?

— Pénzödj szemponból.

És példaokájért edj notóriás rossz füzetőnek hugyan telegrafálnád o terminosnapon, mikor nem érkezte o pénz?

— Sörgönyölnék tóstént;

Smidegg Márkosz

Várpalota.

Nü?!!!

Kont.

Anti-Szepessy-sta.

Popirosos Lajos nyomdász-toljodosos (olvassa a szoborbizottság plakátumát, a mit a Lyceumi nyomdában nyomtak): „Négyesi Szepessy Ignác báró, volt megyés püspöknek, nemes, de fájdalom! rövid életén át a fejlődés éltető napját derítette városunkra az által, hogy fejedelmi bőkezűségével megalapította a joglyceumot és ezzel kapcsolatban a lyceumi nyomdát . . . stb. — Oj! (kiált föl boszankodva) és még azt mondják, hogy „fájdalom! rövid volt az élete“? Mondom, hogy ha már olyan rövid volt, lehetett volna még azzal a lyceumi nyomdával is rövidebb. Muszáj volt neki olyan fejedelmi bőkezűnek lenni? Hogy lepleznék le helyette a lyceumi nyomda-bérlőt — bronzban, de mindjárt!

Hátralékos előfizetőinket tisztelettel kérjük, miszerint tartozásaikat minél előbb küldjék be, nehogy kénytelenek legyünk a lap további küldését beszüntetni.

Hirdetések

igen előnyös áron vétetnek fel
kiadóhivatalunkban.

Csarnok.

Még jókor ...

— Novelette. Írta: S. V. A. —

A borongós, esős idő volt az oka, hogy a bárónő elmaradt a nagynénjéhez, Seilern grófnőhöz tervezett látogatásról s a helyett egy regénybe mélyedt el, melyet éppen délelőtt kapott könyvkereskedőjétől, a könyvpiacz érdekes újdonsága gyanánt.

Pompás fogadószobája pamlagán kényelmesen elterülve olvasá könyvét, melynek rikító sárgaszínű fedele első pillanatra elárulá, hogy valamely modern francia regény az, mely olvasóját annyira lekötötte. De különben azt a fiatal özvegy arczáról is le lehetett olvasni; a feszült figyelem ott ült minden vonásán, tágra nyílt szemével mohón surrant végig a sorokon s lapokon; ajkain pedig örökös mosoly játszadozott.

Egy órája már, hogy olvas — s az idő gyors multát nem is véve észre. A meglehetősen vastag kötet felét már elnyelte, s egy-két negyedóra multán az utolsó fejezetnél tartott, midőn komornája belépése őt olvasásából fölzavará.

— Stoll gróf — jelenté a leánya.

A bárónő hirtelen fölugrott s mintegy önkénytelenül az átellenben álló nagy velencei tükörbe pillantott. Megigazítá haját, igazított egyet a csipkévei dúsan diszitett selyempongyoláján s jelt adva a gróf beboesáttatására, ismét belemerült könyvébe. Stoll belépése által, úgy látszik, cseppet sem zavartatta meg magát, mert kezét csókra nyujtva a grófnak, kis türelmet kért tőle, hogy könyvét most már végig olvashassa s csakugyan tovább is olvasott.

— Bárónő, tekintsen úgy, mintha jelen sem volnék. — Felelé a gróf a legnagyobb közöny hangján s oly magatartással, mintha az ily fogadtatást megszokta volna. Hisz úgyszólván a házhoz tartozott.

Tekintete egy ideig a bájos alakon révedezett, a ki tökéletesen úgy tűnt föl neki, mint egy szép kép, a hozzáillő szép keretben. A sötétvörös tapéták s a bársonybutorok lágy zöld színe csak fokozták szépségeit s igazán oly elragadó volt, hogy a gróf elnyomott sóhajokkal

hol a bárónőre, hol pedig a falon függő képekre tekintgetett. Ezek jobbára híres festők másolatai és modern mesterek eredeti művei valának, amelyek egyes kiállításokon vásároltattak össze jó áron, de egyesek valóban nagy műbecsűek is. Egy műkritikus a képek összeállításával aligha lett volna megelégedve, de a bárónő jóbarátai s így a gróf is — a kik egytől egyig szerelmesek voltak a szép hölgybe — nem csak hogy nem tettek ellene kifogást, sőt mulattatta őket a minden szabályt nélkülöző s a női szépséget eláruló képcsoportosítás. Böcklinnek gyönyörű másolatban festett kis tájképe mellett Maissonnier és Wisinger Flórián csendélete mellett egy Achenbach függött. Makart pedig Vereschaginnaal fért meg a legszebb egyetértésben s így tovább.

A képek ily szembeütlő ellentétei, mint rendesen, ma is mosolyt csaltak a gróf ajkaira.

A magas, karsu termettel bíró gróf kezeit hátul összekulcsolva a terem közepén áldogált s nyílt tekintetét szórakozottan hordozá körül a terem falain függő képeken; szelietől sugárzó arcza pedig elárulá, hogy valami fölött mélyen gondolkodik. Komoly ügyben jött ezuttal, bucsut kell vennie e háztól, mert itteni rendes látogatásait ezentúl be kell szüntetnie.

A báróné még mindig várakoztatá őt — a könyv neki erősebb mágnes lévén, — amit a gróf úr babonás emberek módjára annak jele gyanánt fogadott, hogy ne rohanjon ajtóstól a házba.

Mialatt a bárónő a szó szoros értelmében falta a könyvet, addig a gróf unalmában azt számított magában, vajjon hányszor is látta ő már ezeket a képeket. Öt év óta majdnem mindennapos vendége volt a bárónőnek, kivéve azt a két hónapot, melyet a fiatal hölgy a fürdőn vagy pedig utazgatással töltött. Nem kevesebb szer, mint ezerötszázszor volt alkalma már e képeket szemlélni, sőt nagyon gyakran alapos alkalma, mert a báróné egy vagy más okból másszor is megszokta várakoztatni. Néha bizony bele is fáradt a várakozásba, de olyankor csak szép hölgyére kellett pillantania, hogy fáradsága, türelmetlensége eltűnjék.

Éppen töredelmes vallomást akart tenni, hogy ő bizony már unni kezdi magát, midőn a bárónő becsapta könyvét, mely a gróftól már-már féltékeny nyé tette s hangos sóhajba kitörve így szólt:

— Befejeztem!

Még egyszer bocsánatot kérve a gróftól a szokott kedves hangján, maga mellé ültette s miután megkérdezte tőle, hogy van, mint van, szokott kíváncsiságával tudakolá meg tőle a nagyvilág újdonságait. Igaz-e, hogy X grófné válni fog, hogy Z. báróné N. N. milliost ki kosarazta s hogy B. gróf egy kis polgárleányba lett szerelmes s el is akarja venni? — Még száz egyéb kérdést is intézett hozzá, melyekre a gróf a legnagyobb lelkítürellemmel válaszolt. Mindamellet alig várta, hogy a bárónő kíváncsisága véget érjen, hisz neki is fontos mondani valója. Ma azonban — tán a regényolvasás izgalmi folytán — nem akart vége hossza szakadni a kérdezősködéseknek, s ki tudja meddig folytatódik, ha a kotnyeles fali óra bele nem kotyog a beszélgetésbe. Hatot ütött.

A gróf szinte ijedten állott föl. Két órája már, hogy itt van; ütött az indulás órája. Így tehát csak a legnagyobb rövidséggel adá elő, hogy ő tegnap nagynénjével, Stoll Mária grófnővel félig-meddig eljegyzé magát; ma este fél nyolczra oda vacsorára hivatalos s hogy útközben még a könyvnyomtatóhoz is be kell térnie, hogy eljegyzési kártyákat rendeljen.

Az első pillanatban e hír hallatára ugyan csak meg volt lepelve a báróné, aztán hangos

hahotára fakadt, mintha azt akarná jelezni, hogy a gróf e váratlan közleményének nem ad hitelt, — végre is durczáskodni kezdett, hogy az érdekes újdonságot ily sokáig elhallgatta előtte.

Daczára annak, hogy ő a grófba nem volt szerelmes — de közönyöseket sem voltak egymás irányában — mégis boszantotta most, hogy más-sal jár jegyben. A gondolat, hogy tőle e férfi oly könnyen megvált, mielőtt az útát kiadta volna neki, nagyon fölingerelte s személye megsértésének tekintette.

— Hogyan szánhatta rá magát? — kérde kis vártatra — hisz amint tudom, két évig küzdött e lépés ellen. S e házasság nem is fekszik annyira az ön érdekében, mint inkább a nagynénjében!

— Éppen azért nem hagyta nagynéném nyugtomat. — Felelé vállát vonogatva a gróf. — Nagynéném alapos okokkal győzött meg, hogy a vagyonnak a családban kell maradnia s több eféléről. Végre is hogy már egyszer nyugtom legyen, beleegyeztem, annál is inkább, mert úgyszólván már régen elszántam magam a nősülésre. Tartozom ezzel családomnak s egyéni hajlamaimnak is megfelel s miután más nőt nem találtam...

— Keresett hát? — szakítá félbe a bárónő.

A gróf szemrehányólag tekintett a fiatal hölgyre s aztán nyugodt hangon felelé, hogy igen is keresett.

Bizonyos kellemetlen érzés szállta meg a bárónőt. Szemeit, melyek eddig a grófra voltak irányítva, elfordítá s a semmiségbe tekintett.

— De hisz akkor legjobb barátomat kell elveszítenem! — tört ki a bárónő pár perc múlva, majdnem öntudatlanul.

— Aligha fog a fölött sokat bankódni bárónő. — Válaszolá egy kissé ridegen a gróf.

— De jó Isten, mit kezdek majd ön nélkül? — folytató a bárónő, meg sem hallgatva a gróf közbeszólását. — Ön oly jó volt, hogy ügyeimben mindig eljárt.

— Azt becsülettel végeztem! — jegyzé meg a gróf keserű humorral. — Levágtam kuponjait, vezettem gazdasági könyveit, felügyeltem lovaira, a bankárnál s a könyvkereskedőnél teljesítém megrendeléseit és — szóval titkára voltam, jószágigazgatója, komisszionáriusa, szolgálója és...

— Legkedvesebb barátom, tanácsadóm, bizalmasom. — Folytatá a bárónő.

A gróf gunyos nevetésre fakadt.

— Faktotum, mindenes valék, bárónő. Természetesen, hogy is vehette volna észre, hogy nem volt forróbb vágyam, mint önt nőül birni.

Azt a bárónő csakugyan nem vette volt észre, hogy évek óta érette eped. A gróf nem adott ugyan ennek szavakban kifejezést, de észre vehette volna eléggé odaadó magaviseletéből. A bárónő azonban egészen más oldalról fogta azt fel. Azt hitte, hogy csak unalmát elüzendő jár hozzá némi szórakozást találni, csevegni, egyik-másik ügyében eljárni. De a mikor mindig koldus módjára viselkedett, megelégedett szerény alamiznával: egy mosolylyal, barátságos tekintettel, egy szelid kézzorítással. Gunynyal és haraggal gondolt most maga is mindezekre.

— De istenem, mikor én az egészet csak szeszélynek gondoltam! — Mondá a bárónő

— Szeszélynek! Szeszélynek, mely oly sokáig fogva tartott; szeszélynek, a mely miatt annyit szenvedtem s a mely miatt majd a kétségbeesés el nem fogott! Bárónő, nem gondolja meg, mit beszél!

— Hála az Égnek! De gróf ur nem Azra törzséből való, akik meghalnak, ha szeretnek. — Gunyolódék a bárónő. — Lám, ön mily szerencsés férfi! Szerelme nem semmisítette önt meg; de ön megsemmisíté szerelmét s a szeren-

csés fordulat minden küzdelem nélkül állott be. A hős életben marad s más nőt vesz feleségül. Nem furcsa? — S nevetett, de a nevetés erőltetett volt. — Különb is azt vagyok hinni, hogy csak tréfát akar velem üzni.

A gróf egy papirszeletkét vett elő erszényéből s oda nyújtá a bárónőnek. Eljegyzési kártyájának fogalmazványa volt.

A bárónő elsápadt.

— De hisz ez valóságos hűtlenség! — mondá a bárónő zokogó szavakkal. Vagy tán gyászoló Ariadne gyanánt akar itt hagyni? Vallja meg gróf ur, ugy-e csak ijesztgetni akart?

— Bárónő, én meg arra kérem, hagyjon fel sértő gonyolódásaival. Most már bevallhatom, hogy iránta való szerelmem tiszta és mély volt, de ön nem tudja, mit tesz az, valakit elbátorlaltatani. Nem vagyok ugyan hiu ember, de a kikoszorúztatás oly kínos érzést keltett volna bennem, a melynek kitenni magam nem akartam. Önt mindig az imádók egész serege rajongá körül, akiket egyforma kegygyel, egyforma bárársággal fogadott! néha egyiket-másikat különösebben kitüntette; no de hisz egyszer-mászor én is soron voltam!

Itt félbeszakítá elkeseredetté váló szavait; de aztán csakhamar szemrehányó hangon folytató:

— Bárónő, ön kimondhatlanul tetszvágyó volt! Ha tudta volna, hogy néha hogy mardosott a féltékenység? — És nyugodt hangon fejezé be mondani valóját: Most vége ennek, — e szenvedélyből kigyógyultam.

A kalapja után nyúlt.

— Nem is kíván szerencsét bárónő? — kérdé önruralmát teljesen visszanyerve.

— Nem! — kiáltá a bárónő ingerülten. — Nem, nem lehet, nem tudok e gondolattal megbarátkozni!

Nem hitt füleinek a gróf, annyira elámult a bárónőnek szavain.

— Miféle gondolattal? — kérdé.

— Nagyon fáj a tudat, hogy önt el kell veszítenem. Annyira megszoktam már önt, hogy nem nélkülözhetem — én — én — óh jaj!

A bárónő keserves könyekbe tört ki.

A gróf a bárónőnek eme elérékenyülése folytán szinte oda volt az ámulattól; félre dobá kalapját, oda sietett a könyező hölgyhöz; kezeit szeliden elvoná arcától s boldogságtól vegyes kétkedéssel kérdé:

— Bárónő, szabad-e ezt jóra magyaráznom?

— Magyarazza úgy, ahogy önnek tetszik! — felelé zokogva, sirva.

A gróf nagyot sóh jtvá forró csókot nyomott a bárónő reszkető kezére.

— Hála neked istenem! Jókora jött még, kapuzás előtt — mondá a gróf boldogan. — Unokanővérem hálával lesz irántam, hogy szabaddá tettem. Ő is mást szeret s csak nehéz szívvvel határozta el magát e házasságra édes anyja kedvéért. Oh édes Hedvig, átadhatom magam teljesen a boldogság érzetének? — kérdé felindultan.

Hedvig szeliden foná a gróf nyaka köré karjait s könyektől csillogó szemével igent intett; ajkaik pedig hosszú, forró csókba olvadtak össze.

Közgazdaság.

— **Vén ló.** Tudjuk, hogy hazánk telivér anyagának újraalkotója Buccaneer 30 évig élt s ekkor sem jószántából pusztult el, hanem 1887-ben kiirtatott. Nem ismeretlen továbbá, hogy a bécsi állatorvosi intézetben I. Ferencz császár egyik háts lovának az állsontja őriztetik, mely állsontnak egykori viselője 33 évig élt. Ugyanott egy mezőhegyesi ló feje van, mely 40 esztendő rugott haláláig az idők végtelenségébe.

Vannak feljegyezve az irodalomban még oly lovak is, a melyek 50, 70 sőt 100 évig éltek, de ezek aligha nem a mese világába sorolandók. Az „Annales de médecine vétérinaire“ f. évi augusztusi számában azonban egy még ma is élő oly lóról tétetik említés, a mely nem kevesebb mint 43 évet morzsolt le eddig s e mellett megeselekedte azt is, hogy 32 élő csikót hozott a világra. mi több, utolsó csikóját kerek 41 esztendő korában. E kanca, melyet az ideai lókiállításán Brüsszelben bemutattak, 40 éves koráig egy gazda birtokában volt s ennek halála után ajándékképen került a belga állatorvosi iskola tulajdonába. Mint írják, a különben élénk és elég erőteljes állatnak felső állsontjában metsző fogai már nincsenek, alsó állsontjában pedig 5 apró foggyökér van s zápfogai egyenetlenül és igen nagy mértékben vannak elkopva. Különb az állat általános feltűnést keltett, mikor a díjazott lovak élén a belga király előtt elvezették.

— **A pécsi sertéshizlalda heti jelentése** 1893. okt. hó 19-ik napján. Sertés állomány 3751 darab sertés. Ölésre alkalmas 1450 darab sertés. Árak: öreg kövér — — — fillér, fiatal nehéz első minőségű 82—84 fillér, szedett 78—80 fillér kilogrammonként. Páronkinti 45 kg. élet leszámítással. Süldők ára 60—76 fillér kilogrammonként élősúlyban. Az üzlet irányzata: szilárd. Takarmány árak: kukorica 11 korona — fillér m.-m., árpa 11 korona — fillér m.-m., kukorica-dara 12 korona 30 fillér, árpa-dara 12 korona 30 fillér. Darálás-díj 1 korona 20 fillér m.-m.

Gabona-árjegyzék.

Pécs szab. kir. városában 1893. évi október hó 21-én tartott hetivásárról.

Az árak métermázsánként számítatnak.

Buza	) őszi	—	—	—	—
	) tavaszi	—	—	—	—
	) új	6	70	6	70
Kétezeres	) ó	—	—	—	—
	) új	5	70	5	60
Rozs	) ó	—	—	—	—
	) új	5	50	5	40
Árpa	) őszi	—	—	—	—
	) tavaszi	5	80	5	70
	) új	5	40	5	30
Zab	) őszi	—	—	—	—
	) tavaszi	6	50	6	30
	) új	—	—	—	—
Képeze	)	—	—	—	—
Bükköny	) széna	—	—	—	—
Kukorica	) ó	4	40	4	20
	) új	—	—	—	—
Széna	) ó	2	80	2	60
	) új	—	—	—	—
Árpa	)	1	50	—	—

Kínálat: erős (mintegy 300 gabona kocsai volt a piacon)

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ.

Felelős szerkesztő:

HAKSCH LAJOS.

H i r d e t é s e k :

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ház eladás.

Pécsett, Majláth-tér 5. számú ház kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó. Bővebbet az ott lakó tulajdonosnál.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ház eladás.

Előnyös fizetési feltételek mellett eladó egy Zrinyi utcza (két utczára nyíló) ház. Czim a kiadóhivatalban.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű papírcsík az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulthatatlan!

Maager Vilmos-féle valódi, tisztított

(törvényesen védett esomagolásban)

Maager Vilmostól Bécsben.

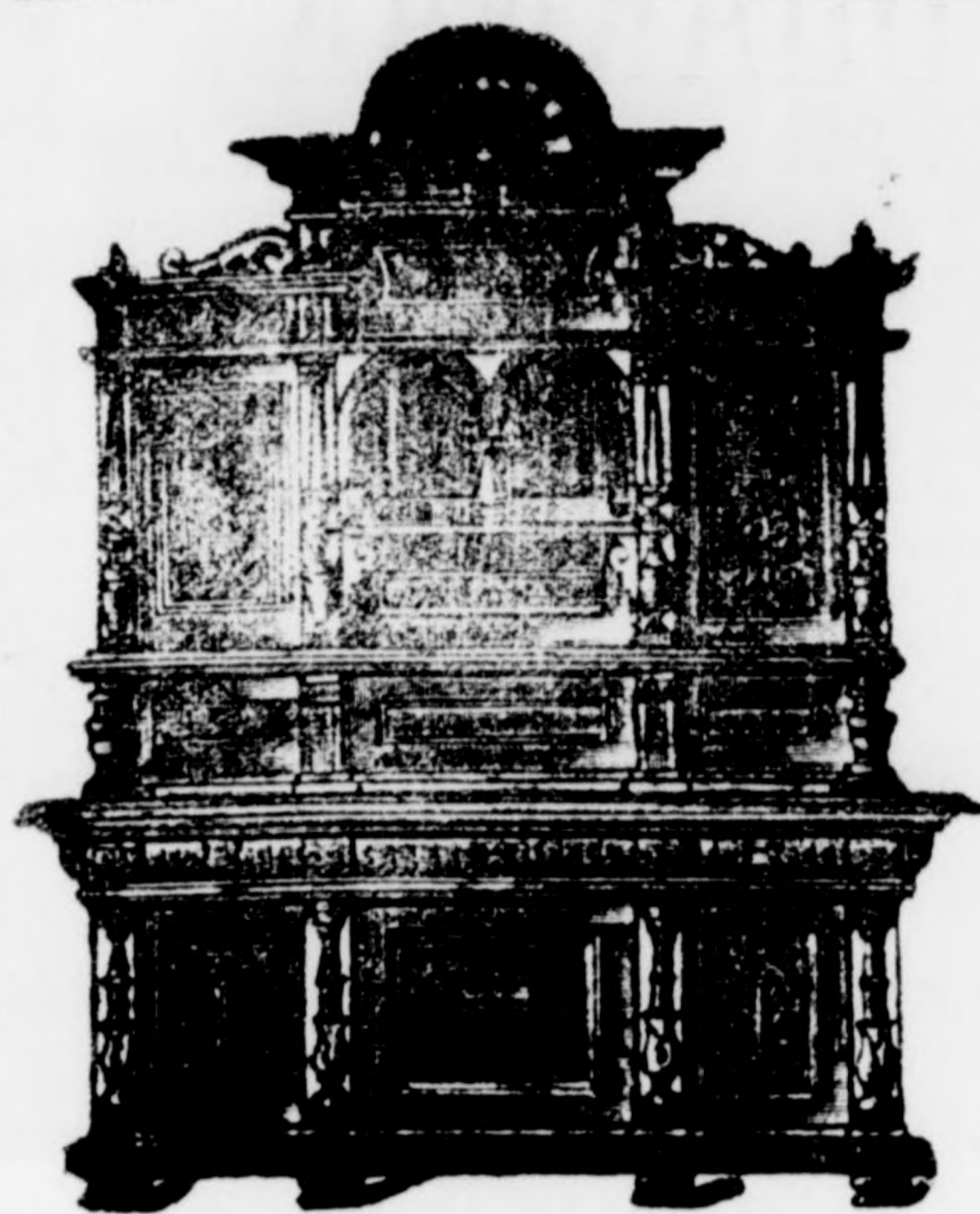
Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatos és rendeltetik mindama esetekben, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III.3. ker., Heumarkt 3., valamint az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerzetében.

Pécsett kapható: Sipöcz István, Zsiga László, Erreth János és az irgalmasok gyógyszerzetében; Reeh Vilmos, Spitzer fia és Köszl János kereskedésében.

Főraktár és fölárusítás az osztrák-magyar monarchia részére.

Maager Vilmos, Bécs, III.3. Heumarkt 3.

Utánzatok hatóságilag nyomoztatnak.

ZSOLNAY IMRE bútorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbítva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák**, mindennemű **fa-, vas- és kárpitozott bútorok**, képek, tükrök, függönyök, függönytartók, és minden e szakmába vágó czikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

TAIZS JÓZSEF

nyomtatvány-raktárában és írószer-kereskedésében kapható:

Az ev. ref. lelkészi hivatalok részére a zsinat által kibocsájtott mintának megfelelő

keresztelési, esketési és halálozási anyakönyvek
és a hozzá tartozó **kivonatok.**

Baranyavármegye

vásári szabályrendelete, a korecsmai zárórára és a korecsmai hitelre vonatkozó szabályrendelet.

Kivonat *a közs. képviselő testületnek a közutak megállapítása tárgyában tartott ülés jegyzőkönyvéből stb.*

Továbbá a világhírű Leonhardi-féle anthracen, fekete okmány, gallus, piros, kék és zöldszinű stb. tinták. Kitűnő és olcsó pecsétviaszok, ostyák, író és levélpapírok, írotollak tinta- és porzó-tartók stb. stb.

nagy választékban és olcsó árakon.

SIRKOSZORUK

diszes kiállításban, a legolcsóbb áron a

„CONCORDIA“

temetkezési vállalatnál kaphatók, **Kis-tér 11-ik számú Tichi-féle házban**, ahol a t. cz. közönség megrendelése is elfogadtatnak, jól, pontosan és olcsón teljesítetnek.

Miután mi eddig semmiféle fiókosztályt nem állítottunk föl, azért a megrendeléseket csakis rendezőnk **Engelmann Károly** úr vállalhatja el.

Kiváló tisztelettel,

„Concordia“

I-ső pécsi temetkezési vállalat.

Krisztián József és társai, Fischer Simon, Schubársky János,

URAKNAK.

A jelenkor legjobb találmánya a szabadalmazott **önhasználatra való delevillamos készülék**, mely **gyengeségi állapotok (elgyengült férfierő)** használatánál a legjobb eredményeket mutatja föl. Orvosok által minden államban a **legmelegebben ajánlatik**. A készülék legkönnyebben alkalmazható. A zsebben tokban könnyen hordható. **Leírása** a készüléknek zárt borítékban 10 kros bélyeg beküldése mellett. Kapható a cs. k. szab. tulj. donos és készítőnél **J. Augenföld, Bécs, I., Schulerstrasse Nr. 18.**

12916. sz.
tkvi 1893.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. tszék. mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár mint felperes végrehajtatónak Horváth Péter végrehajtást szenvedő elleni 27 frt 21 kr. tőkekövetelés és járulécai iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő Szókedői község határában fekvő 132 számú tjkvben felvett I. 82. hszsz. 76 sz. ház, 83. hszsz. szőlőre az árverést 258 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi november hó 6-ik napján délelőtt 10 órakor a község bíró házában tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 25 frt 80 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. § ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 dik § ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint tlkvi hatóság 1893. évi július hó 10 én.

Lukrits István,
kir. törvényszéki bíró,

A **COGNAC-JPAR**
Részvény-Társaság
BUDAPESTI CZÉG
KORONA-COGNAC

ja az élelmiszerek **egészségügyi szempontból** való **nemzetközi kiállításán** a **biráló bizottságtól különös megemlést** a

nagy diszoklevelet

kapta; oly kitüntetés, melyet kivüle csak még egy francia ház mutathat fei.

Kapható Pécsen: Pécsi regalebérőség, Frankl I. és társai, Berecz Károly, Kacsokovics Jenő, Spitzer Ádám és Mautner Móránál.

Alólirott a n. t. gyászoló közönségnek becses figyelmébe ajánlja nagy választéku

sirkő-raktárát

a legtartósabb **granit-, syenit-, márvány- és terméskőből** a legolcsóbb áron mellett.

Ügyszintén elvállal bárminemű építő munkát szolid kivitelben és jutányos árért.

Mély tisztelettel

Szusnik Lőrincz

kőfaragó.

Pécsen, buza-tér 25. sz. a „Fehér Farkas”-hoz ezimzett vendéglő fölött.

Sel. Kneipp

Nélkülözhetetlen minden háztartásban a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé,

mely babkávét izü. Ez azon el nem ért előnyt nyújtja, hogy a pótlékmentes vagy szurrogátokkal kevert babkávét káros élvezetéről leszoktat és belőle sokkal izletesebb és mellette **egészségesebb és táplálóbb kávé** készíthető. — Fölülmulthatatlan mint pótlék a babkávéhoz. — Főképp ajánlható nők-, gyermekek- és betegeknek. — Utánzatoktól óvakodni kell. — Fél kiló 25 kr. — Mindenütt kapható.

Valódi csak fehér csomagokban, Kneipp plébános úr arczképével, mint védjeggyel.